

Jaarverslag 2024 Mediafonds provincie Utrecht

23 mei 2025

Stichting Mediafonds provincie Utrecht

www.mediafondspvovincieutrecht.nl

Jaarverslag 2024 Mediafonds provincie Utrecht

Voorwoord

2024 was het tweede jaar waarin het Mediafonds provincie Utrecht functioneerde. In het tweede jaar van ons bestaan ontvingen we in totaal 38 aanvragen, waarvan er 19 werden gehonoreerd. We keerden 310.687 euro subsidie uit aan journalistieke projecten van uiteenlopende aard.

Die uiteenlopende aard is interessant. Niet alleen journalistieke producties werden opnieuw ondersteund, maar in toenemende mate ook projecten die de journalistieke kwaliteit in de provincie vergroten. In dit verslag het reilen en zeilen in 2024 van een fonds dat een vaste voet heeft gezet in het Utrechtse journalistieke landschap.

Michel Simons

Voorzitter Mediafonds provincie Utrecht

Bestuursverslag 2024

Het bestuur bestaat aan het begin van het verslagjaar uit: Michel Simons (voorzitter), Maaïke Severijnen (secretaris), Cees van Eijk (penningmeester) en Connor Clerx (lid). Hanane El Khaddouri (lid) trad in oktober 2024 toe als vijfde bestuurslid. Bestuursondersteuner is Rick van Dijk.

Het bestuur vergaderde in 2024 vier keer over de selectie van aanvragen, hield twee evaluerende bestuursvergaderingen en organiseerde twee informatiebijkomsten. Beslissingen over tussentijdse aanvragen worden online en per mail besproken en met een online-administratiesysteem bijgehouden. Rick van Dijk zorgt voor alle administratieve ondersteuning en contact met de aanvragers.

Meer dan 80% van de in 2023 toegekende projecten werden in 2024 opgeleverd

In 2023 zijn 21 aanvragen toegekend. Daarvan zijn 17 producties in 2023 en in de loop van 2024 opgeleverd. Eén ervan is door de aanvrager ingetrokken en drie projecten zijn nog in productie. Twee ervan worden in de eerste helft van 2025 opgeleverd.

Eerste ronde in maart 2024

Tijdens de derde informatieavond op 1 februari 2024 steeg het aantal aanwezigen vergeleken met de vorige avond met vijf tot 25. De nadruk werd gelegd op het verbeteren van met name de financiële onderbouwing. Hoewel het aantal aanvragen van dure televisieproducties afnam ten opzichte van 2023, pleitte het bestuur voor transparante financiële toelichting, heldere urenoverzichten en uurbedragen.

Op 1 maart ontvingen we 14 aanvragen. Het bestuur legde ze tijdens de eerste beoordelingsvergadering naast elkaar en kende aan elke aanvraag punten toe op grond van de op de website genoemde tien criteria. Daarvan waren er vijf waaraan elke aanvraag moest voldoen en vijf criteria die bonuspunten opleverden. Het niveau van de toelichtingen op de aanvragen en de bijbehorende begrotingen steeg weer. Twee weken later werden vier aanvragers uitgenodigd hun aanvraag te komen toelichten met een pitch op de Hogeschool Utrecht. Hun aanvragen werden

allemaal toegewezen.

Evaluatie van de eerste ronde 2024

Er werden zeven aanvragen toegekend voor een totaalbedrag van bijna 169.000 euro.

De projecten vormen een mooi gamma van journalistieke en culturele onderwerpen uit verschillende delen van de provincie.

Tot onze vreugde constateren we dat de aanvragers belangrijke journalistieke invalshoeken hebben gekozen die ze op een diepgaande wijze gaan belichten in 3 artikelen over waarvan één artikelenreeks en 3 TV-documentaires. De artikelenreeks voor Nieuwsplein 33 betreft een grondig onderzoek naar de ambitieuze wijze waarop de gemeente Amersfoort woningbouwplannen ontwikkelt. Met name de samenhang ervan staat centraal.

Een van de artikelen heeft als onderwerp het leven van de Utrechtse kunstenaar Toon van Ham en werd begeleid met een lezing op 24 oktober 2024 in de bibliotheek Neude. Het zevende project betrof het [subsidiëren van de nieuwsproductie](#) bij Omroep Lekstroom. Het doel was daardoor in aanmerking te komen voor een langdurige subsidie door het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Dat is gelukt en daardoor is [Omroep Lekstroom](#) in staat om betaalde krachten in te blijven zetten voor de nieuwsvoorziening.

Het derde artikel behandelt de wijze waarop de gemeente Utrecht omgaat met het toewijzen van sociale huurwoningen. Bij de aanvragen voor televisiedocumentaires valt op dat de aangevraagde bedragen lager werden. Waren de aanvragers in het eerste jaar geneigd bedragen tegen het maximum van 50.000 euro te noemen, tijdens deze ronde waren ze lager. Eén ervan gaat over een [woekerplant die de haven van Spakenburg bedreigt](#).

Alle aanvragen zijn in te zien op de pagina [subsidies](#) en de gepubliceerde producties staan op de pagina [producties](#) op de site van het [Mediafonds provincie Utrecht](#).

Continue aanvraagmogelijkheid vanaf 1 april 2024

Eind 2023 werd het aan het bestuur duidelijk dat twee aanvraagronden per jaar voor journalistieke projecten waar een snelle start voor nodig is. De waarde van het onderwerp kan immers door uitstel verminderen of verdwijnen. Bovendien is de aanvraagprocedure voor kleine projecten aan de zware kant. In het jaarverslag van 2023 werd genoemd dat daarvoor een snelle, vereenvoudigde procedure zou worden ontwikkeld. Er werd per 1 april 2024 een de 'continue aanvraagmogelijkheid' in het leven geroepen. Aanvragen met een maximum van 5.000 euro kunnen tussentijds worden ingediend en het aanvraagformulier is eenvoudiger. De aanvrager krijgt binnen twee weken na het indienen antwoord of de aanvraag is toegewezen.

Van de continue of tussentijdse aanvraagmogelijkheid is ruim gebruik gemaakt. Tussen 1 april en 1 juli werden 6 aanvragen ingediend en 3 toegewezen. De toewijzingen betroffen een documentaire over het [Utrechts burgerberaad](#), een documentaire getiteld '[Voor wie is de natuur](#)' en een researchaanvraag (2024-C-005) voor [onderzoek](#) naar het visualiseren van Utrechtse bodemschatten.

Toegewezen bedragen eerste halfjaar 2024:

14 aanvragen in de eerste ronde, waarvan 7 toegewezen:	€ 168.929
6 continue aanvragen, 3 toegewezen:	€ 14.000

Totaal:	€ 182.929
----------------	------------------

Evaluatie functioneren Mediafonds

In de zomer van 2024 voerden twee bestuursleden van het Mediafonds provincie Utrecht een gesprek met Commissaris van de Koning van de provincie Utrecht Hans Oosters. Dat gesprek ging over de resultaten van het fonds het had een optimistisch karakter. Voor een eventuele voortzetting van het project na de eerste periode tot 2027 zal een evaluatie worden gedaan door een extern onderzoeksbureau. Na overleg met twee onderzoeksbureaus is gekozen voor [DSP](#). Het onderzoek wordt in 2025 uitgevoerd en de uitkomst zal met Provinciale Staten worden gedeeld. De Staten zullen op basis van de uitkomst van het onderzoek bij de Kadernota 2027 een voorstel doen of en hoe er wordt doorgegaan met het Mediafonds.

De benaderbaarheid van het Fonds voor kleinere media

De vraag rees bij het bestuur of het Fonds benaderbaar genoeg is voor met de kleine hyperlokale media, met name de wijkkranten. Het viel namelijk op dat de wijkkranten tijdens de eerste anderhalf jaar van het Fonds nog geen enkele aanvraag hadden ingediend. Gesprekken met redacties leverden het beeld op dat het vrijwilligerswerk voor een wijkkrant gericht is op het maken van de krant en weinig tijd over laat voor verdiepende journalistiek en de begeleiding daarvan.

Voor de informatieavond in september werden de wijkkranten in de stad Utrecht en de provincie uitgenodigd. Vertegenwoordigers van vijf wijkkranten bezochten de avond en zij bevestigden het geschetste beeld. Met name de begeleiding van journalisten die met subsidie van het Fonds aan de slag zouden gaan, was een reden om niet aan te vragen. Voor deze begeleiding hebben de reguliere redactieleden te weinig tijd. Daarnaast werd de research en uitvoering van grotere journalistieke onderwerpen genoemd. Hiervoor ontbreekt zowel tijd als kennis. Tijdens de informatieavond werd begeleiding door een ervaren journalist, betaald met Fondsgeld, als één van de oplossingen genoemd. Een van de aanwezigen opperde het plan om een bijeenkomst van wijkkranten te organiseren en daar te inventariseren welke behoeften de wijkkranten hebben en op welke wijze het Mediafonds hierbij kan helpen. De voorgestelde bijeenkomst zal in juni 2025 plaatsvinden.

Mening Provinciale Statenleden over het Mediafonds

Aan de hand van een Statenbrief¹ is tijdens een vergadering² van de Statencommissie Bestuur, Economie en Cultuur op 4 december 2024 de stand van zaken bij het Mediafonds besproken. Tijdens deze vergadering is meermalen vastgesteld dat men in de politiek ook mag stilstaan bij iets dat goed gaat. En daarmee doelde men op de gang van zaken bij het Mediafonds. Volgens verschillende Statenleden is de conclusie dat het Fonds heeft laten zien dat het waarde heeft. Twee onderwerpen kwamen specifiek ter sprake: de toegankelijkheid van het Fonds voor kleine media en de onderlinge samenwerking tussen media. Daarbij vroegen twee leden zich af of het Fonds daar mee aan moet doen. CdK Hans Oosters riep de Statenleden tijdens de vergadering op om contact te leggen met het bestuur van het Fonds. 'Ik kan het u aanraden, ik heb zelf ook met het bestuur gesproken, en dat is zeer inspirerend omdat zij ook in kunnen gaan op de voorbeelden.' Aan de oproep om de eerstvolgende informatieavond van het Fonds te bezoeken werd in februari 2025 werd door één Statenlid gevolg gegeven.

¹ Link: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Documenten/SB-stand-van-Zaken-Mediafonds.pdf>

² Link: <https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Vergaderingen/Statencommissie-Bestuur-Economie-en-Cultuur-erfgoed/2024/4-december/14:00/SB-Stand-van-Zaken-Mediafonds>

De tweede ronde in oktober 2024

De informatieavond op 5 september 2024 stond in het teken van de wijkkranten, zoals hierboven is geschetst. Het vinden van een aanpak waarop ook de wijkkranten en andere hyperlokale media zelf zitten te wachten wordt verder onderzocht en in overleg uitgewerkt.

Naast het overleg met de kranten was Robert Oosterbroek van DUIC te gast. Het bestuur van het Mediafonds waardeert zijn heldere aanvragen voor originele onderwerpen, zoals onder andere 'de Voetbalvrouwen', 'Raadsels rond roofofstelling' en 'Restructuur'. Bovendien werden alle producties binnen de beloofde termijn en vaak veel sneller gepubliceerd. De vraag was: hoe doet hij dat? Oosterbroek vertelde op enthousiasmerende wijze hoe DUIC de onderwerpen bedacht en hoe een efficiënt productieproces tot de artikelen leidde.

Beoordeling ronde 2

Op 1 oktober ontvingen we 12 aanvragen. Opnieuw werden zij volgens het puntensysteem aan de hand van de [criteria](#) gescoord. Punten voor de vijf basiscriteria en de vijf bonuspunten voor de overige criteria. Naar aanleiding hiervan werden drie aanvragen direct gehonoreerd en vier aanvragers uitgenodigd voor een mondelinge toelichting twee weken later. Drie aanvragen werden alsnog gehonoreerd. Het ging in de tweede ronde om twee onderzoeksjournalistieke projecten: een onderzoek naar een mogelijk onrechtmatig onderzoek naar moskeeën door de gemeente Veenendaal en een documentaire over de strijd tegen het winnen van gas in de bodem onder Woerden.

Daarnaast waren er drie aanvragen voor meer cultureel getinte televisiedocumentaires over de eerste generatie 'gastarbeiders', het slavernijverleden van de 'Lustwarande' en een reeks portretten van biologische boeren in de provincie Utrecht. Een enigszins afwijkende aanvraag betreft een radioshow over de hiphopcultuur in de stad Utrecht. Het gaat hier om een onderwerp en een doelgroep die het Fonds nog niet bereikte en graag steunt.

Toegewezen bedragen in het tweede halfjaar 2024:

12 aanvragen in de tweede ronde, waarvan 6 toegewezen:	€ 114.224
6 continu aanvragen, waarvan 3 toegewezen:	€ 13.534

Totaal toegewezen aanvragen 2^e halfjaar 2024:	€ 127.758
---	------------------

Totaal toegewezen aanvragen 1^e halfjaar 2024:	€ 182.929
---	------------------

Totaal toegewezen aanvragen hele jaar 2024:	€ 310.687
--	------------------

Activiteiten in 2025

In 2025 wil het Mediafonds zich richten op:

- bovengenoemde inventarisatie van wensen van wijkmedia en de wijze waarop het Fonds hen kan helpen meer verdiepende journalistieke projecten uit te voeren.
- Jongerenmedia in de provincie inventariseren en actief benaderen.
- Het ontwikkelen van een meer inhoudelijke nieuwsbrief met nieuws van het bestuur, verwijzingen naar voor lokale media interessante bijeenkomsten en succesvolle samenwerkingen tussen media.